

YÜKSEKÖĞRETİMDE SİSTEMİMİZDE KALİTE GÜVENCESİ SÜREÇLERİ ODAKLI GELİŞMELER

Hasan Mandal

YÖK Yürütme Kurulu Üyesi

YÜKSEKÖĞRETİM ALANINDAKİ EĞİLİMLER

- Azalan kamu kaynakları
- Uluslararasılaşma
- Eğitim-öğretim ve araştırmanın yanında toplumsal katkının öneminin artması
- Sıralandırma (Endeks)

Kalite Çıktı Odaklı Güvencesi Sistemi

- Yüksek öğretime olan talep
- Bilgi ve iletişim teknolojileri ile birlikte çeşitlenen eğitim ortamları
- Yüksek öğretim kurumlarının çeşitliliği

(Misyona Farklılaşması)

YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ

- Kademeler
- Profil
- Diploma

- Kademe Tanımlayıcıları
- Öğrenme Çıktıları

- Öğrenim Yüğü
- Krediler(AKTS)

Amaç: Şeffaflık, Tanınma, Hareketlilik

KALİTE GÜVENCESİ

KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ

- ***KURUM***
 - ***BİRİM (PROGRAM)***
 - ***BİREY***
-

YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE GÜVENCESİ YÖNETMELİĞİ

(23 Temmuz 2015 – 29423 Sayılı Resmi Gazete)

YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE GÜVENCESİ YÖNETMELİĞİ

- KAPSAM: **EĞİTİM-ÖĞRETİM, ARAŞTIRMA, İDARİ HİZMETLER**
- **KALİTE KURULU** OLUŞTURULMASI
- YÖK'ÜN BİRİMİ DEĞİL, **İLİŞKİLİ KURULUŞU**
- KURULDA İLGİLİ **PAYDAŞLARIN** YER ALMASI
- KARARLARINI **BAĞIMSIZ** ALMASI VE KAMUOYU İLE PAYLAŞMASI
- DEĞERLENDİRME: **KURUMSAL VE PROGRAM**
- **KURUMSAL DEĞERLENDİRME - ZORUNLU**
- **MİSYON FARKLILIKLARINI** DİKKATE ALAN
ÖZDEĞERLENDİRME ESASLI **İÇ VE DIŞ DEĞERLENDİRME**
- **PROGRAM AKREDİTASYONU ZORUNLU DEĞİL, İSTEĞE BAĞLI**
YÖK KURUMLARI TEŞVİK EDECEK
- AKREDİTASYON **TESCİL YETKİSİ ALMIŞ AJANSLAR** TARAFINDAN

Kalite Kurulunun Oluşturulması

MADDE 4- (1) Yükseköğretim Kalite Kurulu

- a) Yükseköğretim kurumlarını temsilen Genel Kurul tarafından seçilen beş,
- b) Üniversitelerarası Kurul tarafından seçilen dört,
- c) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını temsilen bir,
- ç) Kalkınma Bakanlığını temsilen bir,
- d) Maliye Bakanlığını temsilen bir,
- e) Milli Eğitim Bakanlığını temsilen bir,
- f) Sağlık Bakanlığını temsilen bir,
- g) Türkiye Bilimler Akademisini temsilen bir,
- ğ) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunu temsilen bir,
- h) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığını temsilen bir,
- ı) Mesleki Yeterlilik Kurumunu temsilen bir,
- i) Türk Akreditasyon Kurumunu temsilen bir,
- j) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini temsilen bir,
- k) Öğrenci Temsilcisi

Kurumsal Dış Değerlendirme İlkeleri

- Kurum ne yapmaya çalışıyor?
(Kurumun misyonu ve hedefleri)
 - Kurum misyon ve hedeflerine nasıl ulaşmaya çalışıyor?
(Kurumun yönetim/organizasyonel süreçleri ve faaliyetleri)
 - Kurum misyon ve hedeflerine ulaştığına nasıl emin oluyor?
(Kalite güvencesi süreçleri, İç değerlendirme süreçleri)
 - Kurum geleceğe yönelik süreçlerini nasıl iyileştirmeyi planlıyor?
(Yükseköğretimin hızlı değişen gündemi kapsamında kurumun rekabet avantajını koruyabilmesi)
-

Program Bazlı Tescil Yetkisi Almış Akreditasyon Ajansları

■ MÜDEK (Mühendislik)	5 Yıl	Şubat 2018
■ FEDEK (Fen, Edebiyat, Tarih, Coğrafya)	3 Yıl	Nisan 2018
■ VEDEK (Veteriner)	2 Yıl	Aralık 2015
■ TEPDAD (Tıp)	Değerlendirilme Aşamasında	
■ TPD (Psikoloji)	Değerlendirilme Aşamasında	
■ MİAK (Mimarlık)	2 Yıl	Nisan 2017
■ EPDAD (Eğitim)	2 Yıl	Ekim 2016
■ HEPDAK (Hemşire)	2 Yıl	Aralık 2016
■ ECZAKDER (Eczacılık)	2 Yıl	Aralık 2016

**Standards and Guidelines for Quality
Assurance in the European Higher
Education Area (ESG)**

Avrupa Yüksek Öğretim Alanı, Kalite Güvencesi
Standart ve İlkeleri (ESG)

Kısım 1: İç Kalite Güvencesi Standart ve İlkeleri

1.1. Kalite Güvencesi Politikası

Standart: Kurumlar kamuya **açık** ve **stratejik yönetimlerinin** bir parçası olarak oluşturdukları bir **kalite güvencesi politikasına** sahip olmalıdır. **İç paydaşlar, dış paydaşları** da sürece katarak uygun yapı ve süreçler dahilinde bu politikayı **geliştirmeli ve uygulamalıdır.**

1.2. Program Tasarımı ve Onayı

Standart: Kurumlar **programlarının tasarımı** ve **onayı** için süreç oluşturmalıdır. Programlar, amaçlanan **öğrenme çıktılarını** içerecek şekilde belirlenen hedefleri karşılamak üzere tasarım gerçekleştirmelidirler. Program sonucunda edinilen **yeterlilik** net bir şekilde belirlenmeli ve belirtilmeli ayrıca **yükseköğretimde ulusal yeterlilikler çerçevesinin** doğru seviyesine hitap etmelidir ve sonuç olarak **Avrupa Yükseköğretim Alanı Yeterlilikler Çerçevesi** ile uyumlu olmalıdır.

1.3. Öğrenci merkezli eğitim, öğretim ve değerlendirme

Standart: Kurumlar, ilgili programların öğrenme süreci oluşturulurken **öğrencileri aktif bir rol almaları** hususunda teşvik ettiği ve öğrenci değerlendirmelerinin bu yaklaşımı yansıttığı şekilde sunulduğunu sağlamalıdır.

1.4. Öğrenci kabulü, gelişim, tanınma ve sertifikalandırma

Standart: Kurumlar, **öğrenci kabulü, gelişim, tanınma ve sertifikalandırma** gibi öğrencilerin hayat döngüsünün tüm evrelerini kapsayan önceden tanımlanmış ve yayınlanmış yönetmelikleri kalıcı bir şekilde uygulamalıdır.

1.5. Öğretim Elemanı

Standart: Kurumlar **öğretim elemanlarının yetkinlikleri** konusunda kendi güvencelerini oluşturmalıdır. Öğretim elemanı **alımı ve geliştirme konularında adil ve şeffaf süreçler** uygulanmalıdır.

1.6. Öğrenme kaynakları ve öğrenci desteği

Standart: Kurumlar eğitim öğretim faaliyetleri için **uygun fona sahip** olmalıdır, ayrıca yeterli ve halihazırda erişilebilir öğrenme kaynakları ve öğrenci desteğinin sağlandığının emin olmalıdır.

1.7. Bilgi yönetimi

Standart: Kurumlar, program ve diğer faaliyetlerinde etkili yönetim adına amacına uygun bilgiyi **topladıklarından, analiz ettiklerinden ve kullandıklarından** emin olmalıdır.

1.8. Kamu bilgisi

Kurumlar açık, doğru, nesnel, güncel ve halihazırda erişilebilir olan programları dahil olmak üzere faaliyetlerine ilişkin bilgiyi **yayınlamalıdır**.

1.9. Devam eden gözlem ve programların periyodik incelenmesi

Standart: Kurumlar, belirlenen hedeflere ulaştıklarından ve öğrencilerin ile toplumun ihtiyaçlarına cevap verdiğinden emin olmak için **programları gözlemlemeli ve periyodik olarak incelemelidir**.

1.10. Döngüsel dış kalite güvencesi

Standart: Kurumlar, **ESG ile uyumlu bir şekilde döngüsel temelli dış kalite güvencesinden geçmelidir**.

Kısım 2: Dış kalite güvencesi için standartlar ve ilkeler

2.1. İç kalite güvencesinin göz önünde bulundurulması

Standart: Dış kalite güvencesi, ESG' nin 1. Kısımında belirtilen **iç kalite güvencesinin** etkinliğine hitap etmelidir.

2.2. Metodolojiyi amaçla örtüştürmek

Standart: Dış kalite güvencesi, gerekli yasal düzenlemeleri göz önüne alarak belirlenen amaç ve hedeflere ulaşmak için uygunluğunu sağlamak adına tanımlanmalı ve özel olarak dizayn edilmelidir (**fitness for purpose**)

2.3. Sürecin uygulanması

Standart: Dış kalite güvence süreçleri **güvenilir, önceden tanımlanmış, tutarlı olarak uygulanmalı ve sonuçları yayınlanmalıdır**. İçerikler:

- Özdeğerlendirme veya eşdeğeri
- Saha ziyaretini kapsayacak şekilde dış değerlendirme
- Dış değerlendirme ile elde edinilen rapor
- Tutarlı izleme

2.4. Akran inceleme uzmanları

Standart: Dış kalite güvencesi, bir veya daha fazla **öğrenciyi kapsayacak biçimde dış kalite uzman grubu grupları** tarafından yürütülmelidir.

2.5. Çıktı kriterleri

Standart: Dış kalite güvencesi sonucu olarak oluşturulan herhangi bir çıktı veya karar, sürecin **resmi bir karara neden olması gözetilmeksizin tutarlı olarak uygulanan açık ve yayınlanmış kriterlere** dayanmalıdır.

2.6. Raporlama

Standart: Uzmanlar tarafından hazırlanan **raporun tamamı yayınlanmalı, net olmalı ayrıca akademik çevre, dış kalite ortakları ve diğer konuyla ilgili bireylerin** erişimine açık olmalıdır. Ajansın resmi bir karar alması durumunda raporlara dayanarak bu karar, rapor ile birlikte yayınlanmalıdır.

2.7. Şikayetler ve temyizler

Standart: Şikayet ve temyiz süreçleri, dış kalite güvencesi süreçleri dizaynının ve iletişimde bulunan kurumların bir parçası olarak açık bir şekilde tanımlanmalıdır.

Kısım 3: Dış kalite ajansları için standartlar ve ilkeler

3.1. Dış kalite faaliyetleri, politikası ve süreçleri

Standart: Ajanslar, ESG' nin 2. kısmında tanımlanan dış kalite güvencesi faaliyetlerini düzenli olarak yürütmelidir. Mevcut **yayınlanmış misyonlarının bir parçası olan açık ve belli hedef ile amaçlara sahip** olmalıdırlar. Bunlar ajansın günlük iş yükünü belirtmelidir. Ajanslar **yönetim ve çalışmalarında paydaşların katılımını sağlamalıdır.**

3.2. Resmi statü

Standart: Ajanslar belirli **yasal zemine sahip olmalıdır ve resmi olarak yetkili kurumlar tarafından kalite güvencesi ajansları olarak tanınmalıdır.**

3.3. Bağımsızlık

Standart: Ajanslar **bağımsız olmalıdır ve özerk bir şekilde çalışmalıdır.** İşlem ve çıktılarında bu işlemlere üçüncü şahısların etkisi olmaksızın tam yetkiye sahip olmalıdır.

3.4. Tematik analiz

Standart: Ajanslar, dış kalite güvencesi faaliyetlerine ilişkin **genel bulguları belirten ve analiz eden raporları** düzenli olarak yayınlamadır.

3.5. Kaynaklar

Standart: Ajanslar, çalışmalarını yürütmek adına **hem insan kaynakları, hem de finans** olmak üzere yeterli ve uygun kaynaklara sahip olmalıdır.

3.6. İç kalite güvencesi ve profesyonel işleyiş

Standart: Ajanslar, faaliyetlerinin kalitesini ve bütünlüğünü tanımlama, belirleme ve geliştirmeye ilişkin **iç kalite güvencesi süreçlerini** oluşturmuş olmalıdır.

3.7. Ajansların döngüsel dış incelemesi

Standart: Ajanslar, ESG ile uyumluluklarını göstermek için en azından **her beş yılda bir defa bir dış inceleme** geçirmelidir.